

19. maj 2005.

Udkast til brev fra Folketingets arbejdsmarkedsudvalg til Europa-udvalget

Vedr. EU-kommissionens grøn bog om den demografiske udvikling i Europa

EU-kommissionens 11 sider lange grøn bog om den demografiske udvikling i Europa nævner i 4 linjer, at kvalitet i arbejdet og i arbejdsmiljøet vil bidrage markant til at beholde folk i arbejde ved at reducere antallet af arbejdsulykker og forbedre de ansattes sundhed, herunder især ældre medarbejders sundhed.

Arbejdsmarkedsudvalget mener, at dette har endnu større betydning end det fremgår af grønbogen.

En forstærket fælles og national indsats i EU-landene for øget kvalitet i arbejdet og et sundere arbejdsmiljø er nogle af de helt afgørende punkter for at tackle fremtidens demografiske udfordringer. Denne nødvendige indsats omfatter endvidere en bredere vifte af faktorer end nævnt i grønbogen.

Derfor indstiller arbejdsmarkedsudvalget, at der afgives et høringssvar, hvor der lægges vægt på:

:

- En forstærket fælles og national indsats i EU-landene for øget kvalitet i arbejdet og et sundere arbejdsmiljø.
- En anbefaling af, at en sådan indsats bør ske gennem en endnu bredere vifte af indsatsområder end grønbogen umiddelbart lægger op til.

Baggrunden

Baggrunden for dette synspunkt er bl.a. en fælles undersøgelse, som hovedorganisationen FTF og Kommunernes Landsforening offentliggjorde i 2001: "Seniorpolitik i praksis. Det gode arbejdsliv - hele livet".

Undersøgelsen blev foretaget blandt lærere i Horsens, hjemmesygeplejersker i Ballerup og pædagoger og pædagogmedhjælpere i daginstitutioner i Stenløse kommune. Deres svar var éntydige: Hvis det skal lykkes at få ældre medarbejdere til at forsætte på arbejdsmarkedet længere, skal der sættes ind over for et alt for højt arbejdstempo, tidspres, stress og fysisk og psykisk nedslidning samtidig med, at læring og udvikling samt medindflydelse på jobbet skal styrkes.

Hvis dette ikke gennemføres som gældende for hele arbejdslivet, er alt for mange udbrændte eller nedslidte, f.eks. når de fylder 60, hvorefter de løser problemet på deres egen måde ved at forlade arbejdsmarkedet fordi de ikke kan holde til mere.

De psykiske belastninger ved arbejdet fremhæves i øvrigt af mange deltagere i undersøgelsen som et vigtigt indsatsområde.

Indsatsområder for bedre arbejdsmiljø og mere kvalitet i arbejdet

På denne baggrund vil Folketingets arbejdsmarkedsudvalg pege på, at hvis det skal lykkes at få flere lønmodtagere i Europa til at fortsætte på arbejdsmarkedet i en højere alder end i dag, forudsætter det et væsentligt bedre arbejdsmiljø gennem hele arbejdslivet. Lykkes dette ikke, er mange for nedslidte og psykisk belastet til at de er i stand til eller ønsker at fortsætte deres arbejdsliv ud over det nuværende mønster for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

De enkelte medlemslandes parlamenter og myndigheder, arbejdsgivere og fagforeninger har derfor en væsentlig opgave i at få nedbragt:

- arbejdstempo, tidspres og stress i arbejdslivet
- den fysiske nedslidning, herunder hel eller delvis invaliditet
- den psykiske nedslidning (udbrændthed) som er stigende i disse år
- antallet af erhvervs sygdomme
- antallet af arbejdsulykker

For at skabe et arbejdsmarked, som rummer arbejdsglæde og er attraktivt for ældre lønmodtagere at fortsætte på, er det desuden meget vigtigt at forøge:

- kvaliteten i arbejdet
- udvikling og læring i jobbet
- lønmodtagerens medindflydelse på deres arbejdssituation
- arbejdsgiverens brug af medarbejderens viden og kompetencer
- mulighederne for erfaringsudveksling og samarbejde mellem unge og ældre medarbejdere

Generel forebyggelse af sygdomme - gennem øget sund levevis og forbud mod farlige stoffer - er i øvrigt en anden væsentlig faktor, som kan medvirke til at der er mere arbejdskraft til stede i samfundet.

Endelig er det Arbejdsmarkedsudvalgets opfattelse - i lighed med det refererede høringssvar fra Kommunernes Landsforening - at EU-kommissionen bør interessere sig langt mere for, hvordan de 18 millioner arbejdsløse i EU kan bruges til at opfylde arbejdskraftbehovet til gavn både for de ledige og for samfundet.

Ole Sohn

Egil Andersen